

สารานุกรมจากประธานมูลนิธิ

๓๕ ปี ของการดำเนินงานของมูลนิธิการศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม จากความหวังดีที่หาค่ามิได้ของอาสาสมัครแคนาดา คุณแฮร์รี่ ดูแรนซ์ ผู้อาสามาช่วยงานด้านการเกษตรที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่ออายุเลยวัยเกษียณแล้ว ได้ทุ่มเททำงานหนักอย่างไม่ท้อถอยด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจบนฐานของความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่นำมา ได้สัมผัสวิถีชีวิตของเกษตรกรในชนบท จนเห็นคุณค่าและความงดงามของอาชีพและน้ำใจของคนไทย เมื่อท่านถึงแก่อนิจกรรมในประเทศไทย ท่านได้แสดงน้ำใจที่งดงามอย่างน่าพิศวงด้วยการมอบเงินและทรัพย์สินที่ท่านมีไว้ในเมืองไทย ให้จัดตั้งมูลนิธิที่จะได้ช่วยชาวชนบทไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง มูลนิธิการศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม จึงเกิดขึ้นโดยกัลยาณมิตรชาวไทยที่มีน้ำใจรักและศรัทธาในกุศลจิตของคุณแฮร์รี่ ดูแรนซ์ ได้อาสาสมัครเข้ามาช่วยกันทำงานโดยมิได้รับผลตอบแทนแต่อย่างใด นอกจากการทำงานด้วยจิตอันเป็นกุศล จนทำให้กิจกรรมของมูลนิธิสืบทอดต่อเนื่องกันมาล่วงเข้าปีนี้เป็นปีที่ ๓๕

งานของมูลนิธิเน้นที่การช่วยคนอ่อนแอแต่ใจสู้ที่จะยืนหยัดด้วยตนเองให้สามารถยืนได้ จนมีแรงที่จะสู้ชีวิตให้อยู่รอดและไม่เป็นปัญหาของสังคม กิจกรรมหลักของมูลนิธิมี ๓ ประการ คือ

๑. การให้ทุนการศึกษาโดยเลือกพื้นที่ยากจนและอาศัยคุณครูที่เป็นคนในพื้นที่ช่วยดูแลคัดสรร เป็นที่ปรึกษา และดูแลการใช้เงินทุนอย่างคุ้มค่า
๒. โครงการให้การศึกษาบรมและการรวมกลุ่มอาชีพให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและนำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้
๓. โครงการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความรู้และจิตสำนึกเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชน

โครงการเงินทุนนั้น มูลนิธิมีแนวคิดที่จะช่วยคนที่พอจะพยุงตนเองเพื่อให้มีกำลังใจที่จะยืนขึ้นสู้ ให้รู้สึกวโลโลกนี้ยังมีคนที่เห็นใจ เข้าใจ และให้กำลังใจให้สู้ แม้จะด้วยการอุดหนุนเพียงบางส่วนไม่มากนัก และหวังให้ทุนที่เรามีอยู่ไม่มากนักได้กระจายออกไปให้มากในทุกระดับตามกำลังทุน โครงการอาชีพก็เลือกสถานที่และอาชีพที่หน่วยงานราชการเข้าไม่ถึง ดำเนินการเพื่อให้เกิด

เป็นช่องทางที่จะให้เอาผลไปขยายต่อได้ ส่วนโครงการสิ่งแวดล้อมก็เลือกพื้นที่ สาธารณวิสาหกิจ และกลุ่มเป้าหมายที่จะมีผลกระทบมากและให้เกิดผลที่ยั่งยืน โดยมีหลักการว่าทุกผู้ปฏิบัติงานในทุกโครงการต้องเป็นคนในพื้นที่ ผังตัวอยู่กับชาวบ้านในพื้นที่นั้นๆ

งานของมูลนิธิการศึกษาเพื่อชีวิตและสังคมดำเนินไปเรื่อยๆ เรื่อยๆ ไหลเอื่อย ซึมไปเหมือนน้ำที่ไหลเซาะเข้าไปในแหล่งที่ต้องการความช่วยเหลือตามกำลังที่เราจะทำได้ ไม่ได้โฆษณาประชาสัมพันธ์ตนเองนัก ถือแนวเรียบง่าย มั่นคง และสม่ำเสมอ อาจจะเรียกได้ว่า “แบบปิดทองหลังพระ” เงินทุนที่ใช้ดำเนินงานของมูลนิธิส่วนหนึ่งมาจากการบริจาคตรงจากผู้มีอุปการะคุณ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการให้ทุนการศึกษา อีกส่วนหนึ่งมาจากองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และต้องอาศัยดอกเบี้ยเงินฝากของมูลนิธิเพื่อทำกิจกรรมที่จำเป็น ดังนั้น ในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ เราจึงประสบความลำบากเป็นสาหัส แต่ก็ประคองตัวมาได้โดยความเสียสละของเจ้าหน้าที่ทุกคนที่ต้องงดการขึ้นเงินเดือนถึง ๓ ปี และโดยการวางระบบรัดเข็มขัดที่เหมาะสม

การทำงานของมูลนิธิในสภาวะที่มีเงินทุนค่อนข้างจำกัด จึงอยู่ได้ด้วยจิตใจของอาสาสมัครมีเจ้าหน้าที่ในจำนวนจำกัด ด้วยผลงานที่ปรากฏต่อเนื่อง เมื่อมูลนิธิมีอายุครบ ๒๕ ปี (เมื่อ ๑๐ ปีที่แล้ว) จึงได้รับผลตอบแทนที่น่าชื่นใจ กระทรวงการคลังได้ประกาศยกเว้นภาษีให้กับผู้ที่บริจาคเงินให้มูลนิธิเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งก็ก่อคุณให้มูลนิธิทำงานคล่องตัวขึ้น สร้างความสะดวกใจและสบายใจยิ่งขึ้นแก่ผู้มีอุปการะคุณต่อมูลนิธิ ซึ่งย่อมมีผลกระจายไปถึงผู้ที่ขอรับทุนทั้งหลาย

ประเทศไทยของเรานั้นกว้างขวาง ปัญหาเกิดมีขึ้นทุกระดับ ช่องว่างทั้งฐานะ ทรัพย์สินเงินทอง ความรู้และวุฒิภาวะต่างๆ ของคนในชาติยังมีปรากฏให้เห็นมากมายนักและกระจายไปทั่ว เป็นหน้าที่ของเราทุกคนที่มีความรับผิดชอบและมีกำลังพอจะช่วยกันได้คนละเล็กละน้อย ช่วยเสียสละ ช่วยทำงาน ช่วยสนับสนุนให้หน่วยงานหรือองค์กรใดๆ ที่อาสาทำงานเพื่อช่วยลดช่องว่างทั้งหลายทั้งปวงเหล่านั้นให้ลดลง เพื่อให้โอกาสใครก็ตามที่ควรจะได้มีโอกาสนั้นได้ลุกขึ้นสู้ชีวิตพัฒนาตนเองให้อยู่รอดอย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรีในสังคม เมื่อเราเป็นประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขโดยรัฐธรรมนูญ ก็ย่อมหมายถึงทุกคนเป็นเจ้าของประเทศ ซึ่งล้วนมีสิทธิ์หนึ่งเสียงเท่ากัน ถ้าเราไม่ทำให้หนึ่งเสียงนั้นมีคุณภาพใน

ระดับที่น่าพอใจและควรจะมีให้ได้ ปัญหาการปกครองระบอบประชาธิปไตยของเราก็จะยังคงมีอยู่ และปัญหาของชาติก็จะยังคงหนักหนาต่อไป

เราขอยืนยันว่าเราเป็นมูลนิธิที่ทำงานเพื่อสังคมด้วยจิตอันบริสุทธิ์และเป็นกุศล มิได้ยุ่งเกี่ยวกับใดๆ กับการเมือง มุ่งพัฒนาสังคมโดยแท้ เราหวังเป็นเพียงผืนงานที่ทำงานเพื่อช่วยคน ช่วยประชาชน ตามปณิธานของผู้ก่อตั้งที่แม้เป็นคนต่างชาตียังมีน้ำใจคิดถึงคนไทยและอยากทำประโยชน์ให้คนไทย

ในนามของมูลนิธิการศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม ผมขอขอบคุณทุกๆ องค์กร และทุกๆ ท่านที่ได้ช่วยสนับสนุนเกื้อกูลมูลนิธิด้วยดีเสมอมา และหวังอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณา ส่งเสริมและช่วยเหลือ เพื่อเป็นอีกหน่วยหนึ่งที่จะเพิ่มพลังให้แก่ชาติ ให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น ขออำนาจแห่งความดีที่ปวงที่ท่านได้กระทำมา จงส่งผลให้ประสบแต่ความสุขความเจริญยิ่งๆ ขึ้นทุกประการ

ด้วยรักและปรารถนาดี

ดร. นิเชต สุนทรพิทักษ์

ประธานมูลนิธิการศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม